

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

تاریخ:

شماره:

پیوست:

معاونت مسکن و ساختمان
دفتر توسعه مهندسی ساختمان

آیین رسیدگی شوراهاى انتظامى نظام مهندسى ساختمان

خرداد ماه ۱۴۰۰

Handwritten signature and date: ۱۳۹۷/۴

آدرس: میدان آرژانتین، بلوار آفریقا، اراضی عباس آباد، ساختمان شهید دادمان، وزارت راه و شهرسازی (کد پستی: ۱۵۱۹۶۶۰۸۰۲) تلفن: ۸۸۸۷۸۰۳۱-۹
دورنگار: دبیرخانه وزارتی: ۸۸۸۷۸۰۴۵ دبیرخانه مرکزی: ۸۸۶۴۶۳۳۳ (نامهای فاقد مهر برجسته وزارت راه و شهرسازی از درجه اعتبار ساقط می‌باشند)

آیین رسیدگی شوراهای انتظامی نظام مهندسی ساختمان

آیین رسیدگی به تخلفات در شوراهای انتظامی بدوی و تجدیدنظر و نحوه ابلاغ و اجرای احکام قطعی، به استناد تبصره ۳ ماده ۱۰۱ آیین‌نامه اجرائی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (اصلاحی ۱۳۹۴) به شرح زیر تصویب و ابلاغ می‌شود.

فصل اول - کلیات

- ماده ۱ - **تعاریف:** واژگان و عبارات مذکور در این آیین رسیدگی، در تعاریف مشروح زیر به کار رفته است:
- الف - **آیین رسیدگی:** مجموعه قواعد و مقررات مربوط به کشف تخلف، تعقیب انتظامی، انجام تحقیقات، اصول و نحوه رسیدگی، تعیین مجازات، صدور رأی، روش و مراحل اعتراض به رأی، ابلاغ و اجرای رأی، تعیین وظایف و اختیارات نهادها و اشخاص ذی‌ربط.
- ب - **آیین‌نامه:** آیین‌نامه اجرائی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن.
- پ - **ابلاغ:** تحویل رسمی هرگونه اخطاریه یا دادنامه به هریک از طرفین پرونده طبق احکام مقرر در قانون آیین دادرسی مدنی. ابلاغی که به شخص شاکی یا مشتکی‌عنه انجام شود، ابلاغ واقعی است. در سایر موارد، ابلاغ قانونی است، کلمه "ابلاغ" در این آیین رسیدگی اعم از ابلاغ واقعی و قانونی می‌باشد.
- ت - **تخلف انتظامی:** تخلفات مذکور در ماده ۹۱ آیین‌نامه که دربردارنده نقض قوانین و مقررات آمره، ضوابط شهرسازی، مقررات ملی ساختمان، استانداردها یا ضوابط لازم‌الاجرا و خلاف شئون و اخلاق حرفه‌ای است.
- ث - **تصمیم شورا:** رأی یا دستورهای اداری شورا.
- ج - **دادنامه:** رأی مکتوب و تایپ‌شده که به امضای تمام یا اکثریت اعضای شورا رسیده باشد.
- چ - **دلیل:** امری که شاکی در مقام اثبات ادعا یا مشتکی‌عنه در مقام دفاع به آن استناد می‌کند.
- ح - **رأی:** حکم یا قرار صادره از شورا. رأی راجع به ماهیت دعوی و قاطع آن به طور جزئی یا کلی، حکم و در غیر این صورت قرار نامیده می‌شود.

ادرس: میدان آرژانتین، بلوار آفریقا، اراضی عباس آباد، ساختمان شهید دادمان، وزارت راه و شهرسازی (کدپستی: ۸۰۲-۱۶۶۰۸۰۲) تلفن: ۸۸۸۷۸۰۴۵
دورنگار: دبیرخانه وزارت: ۸۸۸۷۸۰۴۵، دبیرخانه مرکزی: ۸۸۶۴۶۳۳۳ (نام‌های فاقد مهر برجسته وزارت راه و شهرسازی از هر چه اعتبار ساقط می‌شوند)

خ - سازمان: سازمان نظام مهندسی ساختمان (شورای مرکزی).

د - سازمان استان: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان.

ذ - سازمان کاردانی: سازمان نظام کاردانی ساختمان (شورای مرکزی).

ر - سازمان کاردانی استان: سازمان نظام کاردانی ساختمان استان.

ز - شورای مرکزی: شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان.

ژ - شاکی: شخص حقیقی یا حقوقی موضوع ماده ۸۵ آیین نامه.

س - شورای انتظامی: مرجع رسیدگی به تخلف انتظامی مهندسان عضو سازمان و کاردانان عضو سازمان کاردانی هست. در این آیین رسیدگی، به ترتیب از عناوین "شورای استان"، بجای شورای انتظامی نظام مهندسی ساختمان استان و "شورای کشور" بجای شورای انتظامی نظام مهندسی استفاده شده و واژه "شورا" به هر دو شورا اطلاق می شود.

ش - صلاحیت: شایستگی قانونی هر شورا برای رسیدگی به تخلف انتظامی.

ص - قانون آیین دادرسی کیفری: قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن.

ض - قانون آیین دادرسی مدنی: قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن.

ط - قانون: قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴.

ظ - قرار اعدادی: قراری که در راستای انجام تحقیقات توسط شورا صادر می شود و پرونده را معد صدور رأی می نماید از جمله قرار ارجاع به کارشناس، قرار تحقیق محلی و قرار معاینه محل.

ع - مشتکی عنه: شخص حقیقی یا حقوقی عضو سازمان استان یا سازمان کاردانی استان، که رسیدگی به تخلف انتظامی وی از شورا تقاضا شده است.

فصل دوم: اصول حاکم بر رسیدگی انتظامی

ماده ۲ - رسیدگی انتظامی باید بر اساس قانون، آیین نامه و این آیین رسیدگی باشد، حقوق طرفین دعوی را در رسیدگی تضمین کند و قواعد آن نسبت به اشخاصی که در شرایط مساوی به سبب ارتکاب تخلف مشابه تحت تعقیب قرار می گیرند، به صورت یکسان و بدون تبعیض و تفاوت اعمال شود. اعضای شورا باید رسیدگی را در کمال

تاریخ:

شماره:

پیوست:

بی طرفی، استقلال کامل و در حدود اختیارات قانونی انجام داده و در کوتاه ترین زمان ممکن، نسبت به پرونده های مطروح، رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ نمایند.

ماده ۳ - در رسیدگی ها، اصل بر براءت است. هرگونه اقدام محدودکننده، سالب آزادی و ورود به حریم خصوصی اشخاص جز به حکم قوانین جاری، مجاز نبوده و در هر صورت، این اقدامات نباید به گونه ای اعمال شود که به کرامت و حیثیت اشخاص آسیب وارد نماید. مشتکی عنه باید در اسرع وقت، از موضوع و ادله تخلف انتسابی آگاه و از حق دسترسی به وکیل و سایر حقوق مذکور در قوانین مربوط بهره مند شود.

ماده ۴ - در تمام مراحل رسیدگی، رعایت حقوق شهروندی مقرر در "قانون احترام به آزادی های مشروع و حفظ حقوق شهروندی مصوب ۱۳۸۳" از سوی تمام اشخاص ذی ربط که در فرآیند رسیدگی دخالت دارند، الزامی است. شاکی و مشتکی عنه می توانند حداکثر دو نفر وکیل اعم از وکیل دادگستری یا وکیل مدنی - که وکیل مدنی باید مهندس عضو سازمان باشد - را اختیار نمایند. وکیل دارای کلیه اختیارات لازم برای رسیدگی است، مگر آنکه اختیار انجام کاری از وی توسط موکل کتباً سلب شده باشد. وکیل دادگستری مطابق فرم وکالت نامه محاکم و وکیل مدنی مطابق وکالت نامه رسمی می توانند اعلام وکالت نمایند. حق شکایت انتظامی یا دفاع از حقوق موکل در شورا باید در وکالت نامه تصریح شده باشد. ترتیبات وکالت در شورا در موارد سکوت در این آیین رسیدگی، برابر مقررات مندرج در قانون آیین دادرسی مدنی است. حق داشتن وکیل باید در برگه اخطاریه مربوط به وقت جلسه رسیدگی قید و به طرفین ابلاغ شود.

ماده ۵ - مواعیدی که در قانون یا آیین نامه یا این آیین رسیدگی تعیین نشده است، باید به مقدار قابل انجام برای امر مورد نظر توسط شورا تعیین و به طرفین یا شخص مخاطب ابلاغ شود. روز ابلاغ و روز اقدام جزء موعد یا مهلت محسوب نمی شود و اگر روز اقدام مصادف با تعطیل رسمی باشد، اولین روز کاری بعد از آن، روز اقدام خواهد بود.

ماده ۶ - تمام لوایح تقدیمی و مکاتبات مربوط به عضو سازمان استان یا عضو سازمان کاردانی استان با شورا، می باید با درج مشخصات کامل از جمله شماره عضویت و شماره پروانه اشتغال به کار - در صورت وجود - رشته و پایه مهندسی یا کاردانی ارائه گردد.

ماده ۷ - جهات رد اعضای شورا، جهات رد دادرسی مذکور در قانون آیین دادرسی مدنی، قانون آیین دادرسی کیفری، موارد مندرج در ماده ۱۰۱ آیین نامه و مقرر در این آیین رسیدگی است و وجود یا وقوع هر یک از جهات رد در طول رسیدگی و در هر مقطع از آن سبب عدم صلاحیت عضو دارای جهت رد می باشد.

اعضای مهندس انتخاب شده توسط شورای مرکزی در شورای کشور برای رسیدگی به شکایت مربوط به اعضای شورای مرکزی انتخاب کننده خود، اعم از اینکه شاکی یا مشتکی عنه باشند، دارای جهت رد می باشند.

کلیه اعضای شورا - اصلی و علی البدل - برای رسیدگی به شکایت مربوط به عضو همان شورا اعم از اینکه شاکی یا مشتکی عنه باشند، دارای جهت رد هستند. در صورتی که عضو شورا - اصلی یا علی البدل - دارای یکی از جهات رد باشد، مجاز به حضور در جلسات رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به آن پرونده نیست.

ماده ۸- دلایلی که برای اثبات ادعا یا در مقام دفاع اقامه می شود تابع قانون یا مقررات حاکم در زمان فعل یا ترک فعل منجر به شکایت یا اعلام تخلف خواهد بود.

ماده ۹- تخلف انتظامی، شخصی است و هر شخص در خصوص فعل یا ترک فعل خود که مصادق وقوع تخلف انتظامی باشد، مورد تعقیب انتظامی و صدور حکم قرار خواهد گرفت. مباشر، شریک و معاون تخلف انتظامی هر کدام به صورت جداگانه می توانند مورد تعقیب انتظامی قرار گیرند.

فصل سوم - تشکیلات شورا:

ماده ۱۰ - شورا مطابق قانون و آیین نامه تشکیل می گردد. احکام اعضای شورای کشور، پس از معرفی توسط مراجع مذکور در ماده ۲۴ قانون، از لحاظ شکلی توسط وزیر راه و شهرسازی به مدت سه سال صادر می گردد. اعضای شورای استان طبق الزامات مقرر در قانون و آیین نامه انتخاب و با حکم رئیس سازمان به مدت سه سال منصوب می شوند.

ماده ۱۱ - همزمان با صدور احکام اعضای اصلی شورای کشور، عضو علی البدل اول با حکم وزیر راه و شهرسازی و علی البدل دوم با معرفی شورای مرکزی و حکم وزیر راه و شهرسازی منصوب خواهند شد.

همزمان با معرفی اعضای اصلی مهندس شورای استان، اعضای علی البدل اول و دوم نیز توسط هیأت مدیره سازمان استان معرفی و با حکم رئیس سازمان به مدت سه سال منصوب می گردند.

دارا بودن شرایط مقرر در قانون و آیین نامه اجرایی و سایر مقررات قانونی برای اعضای مهندس شورای کشور و اعضای علی البدل شورا همانند اعضای اصلی، الزامی است.

ماده ۱۲ - مطابق مواد ۱۷ و ۲۴ قانون، شورای استان مرجع بدوی رسیدگی به تخلفات انتظامی و شورای کشور، مرجع تجدیدنظرخواهی نسبت به آرای بدوی است.

تاریخ:

شماره:

پیوست:

در مواردی که شورای استان علیرغم حضور اعضای اصلی و علی‌البدل، به دلیل وجود جهات رد برخی از اعضا از نصاب لازم برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم برخوردار نباشد، در اجرای تبصره ۱ ماده ۱۰۱ آیین‌نامه، پرونده جهت رسیدگی توسط رئیس شورای کشور به یکی شورای استان‌های هم‌جوار به عنوان شورای هم‌عرض ارسال می‌گردد. بلافاصله پس از تاریخ ابلاغ این آیین رسیدگی، حداقل دو شورای استان هم‌جوار به‌عنوان شوراهای هم‌عرض برای هر استان توسط شورای مرکزی تعیین و ابلاغ می‌گردد. دو شورای استان نمی‌توانند هم‌زمان به‌عنوان شورای هم‌عرض یکدیگر باشند. در صورت عدم ابلاغ جدول مربوط ظرف مدت حداکثر ۱۵ روز از تاریخ ابلاغ این آیین رسیدگی، وزیر راه و شهرسازی رأساً مراتب را ابلاغ خواهد نمود.

ماده ۱۳ - در صورت وجود تشکیلاتی مغایر با این آیین رسیدگی، شورای مرکزی و سازمان موظفند بلافاصله نسبت به تطبیق تشکیلات اقدام نمایند.

در خصوص پرونده‌هایی که مراحل رسیدگی آن در تشکیلات مذکور انجام لیکن منجر به انشاء و صدور رأی نگردیده، شعب مذکور موظفند ظرف مدت حداکثر ۱۵ روز، نسبت به تعیین تکلیف پرونده اقدام نمایند و بلافاصله پس از اتمام مهلت مذکور، کلیه پرونده‌ها به همراه تمامی اسناد، مدارک و سوابق بایگانی مربوط را طی صورتجلسه و گردشکار پرونده، جهت اقدام لازم به شورای کشور تحویل دهند.

ماده ۱۴ - محل استقرار شورای استان در مرکز هر استان و شورای کشور در تهران است. دبیرخانه شورا، در سازمان یا سازمان استان تشکیل می‌شود امور مربوط به ثبت شکایت، مکاتبات واصله، ارسال مراتب، ابلاغ تصمیمات شورا، تشکیل پرونده، ابلاغ وقت رسیدگی، ثبت تصمیمات و دادنامه‌ها، همچنین کلیه امور اداری مربوط و بایگانی اسناد و پرونده‌های شورا را زیر نظر شورا انجام می‌دهد.

ماده ۱۵ - کارکنان شورا، با تأیید شورا و طبق ضوابط اداری و استخدامی سازمان یا سازمان استان به کار گرفته یا عزل می‌شوند. این کارکنان تحت نظر رئیس شورا انجام وظیفه نموده و تابع تصمیمات شورا خواهند بود.

ماده ۱۶ - هزینه‌های شورا باید به پیشنهاد شورا و بر اساس چهارچوب ابلاغی شورای کشور در ردیف معین در بودجه سازمان یا سازمان استان، پیش‌بینی و طبق ترتیبات مقرر در قانون و آیین‌نامه، حسب مورد به تصویب شورای مرکزی یا مجمع عمومی سازمان استان برسد.

ماده ۱۷ - برای پیشگیری از بروز تعارض منافع، اعضای مهندس عضو شورا اعم از اصلی و علی‌البدل نباید هم‌زمان عضو هیأت‌مدیره یا بازرس سازمان استان یا عضو شورای مرکزی باشند. در غیر اینصورت علاوه بر وجود جهت رد برای عضو شورا، از موارد تخلف انتظامی برای عضو مربوط و مرجع انتخاب‌کننده عضو می‌باشد.

ماده ۱۸ - اعضای شورا در صورت اتمام مدت تصدی خود، باید تا انتخاب و معرفی عضو جدید به انجام وظایف خود ادامه دهند و مجاز نیستند به این دلیل از انجام وظایف عضویت در شورا خودداری نمایند.

رئیس سازمان استان موظف است حداقل سه ماه قبل از اتمام مدت تصدی هر یک از اعضاء اعم از اصلی و علی‌البدل، مراتب را به هیأت مدیره و مرجع معرفی کننده عضو حقوقی جهت اتخاذ تصمیم اعلام نماید.

ماده ۱۹ - اعضای شورا در اولین جلسه رسمی، یک رئیس، یک نایب رئیس و یک دبیر برای مدت یک سال انتخاب خواهند کرد. انتخاب مجدد ایشان برای سال‌های بعد بلامانع است. جلسات شورا پس از رسمیت یافتن، توسط رئیس و در غیاب وی توسط نایب رئیس اداره می‌شود. در صورتی که رئیس و نایب رئیس هم‌زمان در پرونده‌ای دارای جهت رد بوده و یا در جلسه حضور نداشته باشند، شورا در ابتدای جلسه رئیس موقت آن جلسه را انتخاب می‌کند.

ماده ۲۰ - غیبت غیرموجه اعضای مهندس شورای استان در چهار جلسه متوالی یا هشت جلسه متناوب در مدت شش ماه، به تشخیص اداره کل راه و شهرسازی استان بر اساس مدارک و مستندات مثبت به منزله استعفاء تلقی شده و مراتب به هیأت مدیره سازمان استان اعلام تا نسبت به معرفی عضو جدید اقدام گردد.

مرجع تشخیص غیبت غیرموجه اعضای شورای کشور، حسب مورد رئیس قوه قضائیه، وزیر راه و شهرسازی و رئیس سازمان است و در صورت احراز غیبت غیرموجه، نسبت معرفی عضو جدید مطابق ضوابط اقدام می‌گردد. پس از اعلام اداره کل راه و شهرسازی استان، تشخیص غیبت غیرموجه عضو حقوقدان شورای استان، مرجع معرفی کننده وی می‌باشد. مصادیق غیبت موجه همان مصادیق عذر موجه مندرج در "ماده ۳۸" این آیین رسیدگی است.

ماده ۲۱ - در صورت فوت، استعفاء، محکومیت قطعی مؤثر کیفری و یا تغییر اقامتگاه قانونی به استان دیگر یا محکومیت انتظامی قطعی از درجه سه و بالاتر برای اعضای مهندس شورا و بطور کلی فقدان یا اسقاط شرایط قانونی که باید مستند به دلیل باشد، مرجع معرفی کننده عضو مذکور با همان ترتیبات قانونی نسبت به تعیین عضو جدید و صدور حکم انتصاب (حسب مورد اصلی یا علی‌البدل) اقدام می‌نماید.

مرجع معرفی کننده عضو شورا می‌تواند در اجرای این ماده به عضو علی‌البدل، حکم عضو اصلی نیز اعطاء نماید. در غیر این صورت بجای عضو اصلی، عضو اصلی دیگری معرفی می‌نماید.

استعفاء هر یک از اعضای شورا به مرجع صادرکننده حکم انتصاب تقدیم می‌گردد و تا قبل از پذیرش استعفاء و تعیین عضو جایگزین، شخص استعفاء کننده موظف به انجام وظایف است.

ماده ۲۲ - رئیس شورا، مقام اداری شورا است و انجام کلیه مکاتبات اداری و ابلاغ‌ها با امضای وی و مهر شورا انجام می‌شود. نایب رئیس شورا در غیاب رئیس دارای وظایف و اختیارات رئیس شورا می‌باشد.

فصل چهارم - رسیدگی

ماده ۲۳ - جهات قانونی شروع رسیدگی انتظامی به شرح زیر است:

الف - شکایت شاکی اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی.

ب - اعلام تخلف انتظامی از طرف نهادها و دستگاه‌های نظارتی، سازمان، سازمان استان یا سازمان کاردانی استان، شهرداری یا سایر مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان، وزارت راه و شهرسازی و نهادهای تابعه یا وابسته.

ماده ۲۴ - هر شخص حقیقی یا حقوقی ذینفع، دارای اهلیت و سمت که در مورد هر یک از اعضای سازمان استان یا سازمان کاردانی استان شکایتی در مورد تخلف انضباطی، انتظامی یا حرفه‌ای وی داشته باشد، می‌تواند شکوائیه خود در موضوعی که در آن ذینفع است را به دبیرخانه شورای استان تحویل دهد. شورای مذکور پس از ثبت شکوائیه، طبق ترتیبات مقرر در این آیین رسیدگی، فرایند رسیدگی را آغاز می‌نماید. استتکاف از اخذ و ثبت شکوائیه‌ها، لوایح طرفین و عدم ارائه شماره و تاریخ ثبت آن به شاکی یا اعلام‌کننده تخلف در صورت تقاضای وی، تخلف افراد مسئول ذی‌ربط محسوب می‌شود. دبیرخانه شورا موظف است نسبت به انجام امورات مذکور اقدام نماید.

ماده ۲۵ - شکوائیه یا اعلام تخلف به صورت مکتوب و به تعداد مشتکی‌عنه بعلاوه یک نسخه است. در شکوائیه باید موارد زیر قید و مدارک و مستندات مربوط، به پیوست آن ارائه گردد:

الف - نام و نام خانوادگی، شماره ملی، شماره تلفن ثابت و همراه، نشانی دقیق اقامتگاه قانونی شاکی. (در غیر این صورت مطابق ماده ۲۸ اقدام می‌گردد).

ب - موضوع شکایت و شرح آن به قدر کفایت، تاریخ وقوع تخلف و مستندات مربوط در صورت امکان و محل وقوع تخلف.

پ - مستندات مربوط به ذینفع بودن شاکی در موضوع شکایت. (در غیر این صورت مطابق ماده ۲۷ اقدام می‌گردد).

ت - مشخصات مشتکی‌عنه. در غیر این صورت مطابق ماده ۲۸ اقدام می‌گردد.

ث - ادله وقوع تخلف، مشخصات و نشانی شهود و مطلعان در صورت وجود.

ج - امضاء یا اثر انگشت شاکی حقیقی یا امضای شخص دارای حق امضاء در شخص حقوقی با ارائه دلیل سمت و ممهور به مهر شخص حقوقی. مشخصات کامل وکیل به همراه اصل وکالت‌نامه در حالتی که شکوائیه توسط وکیل ارائه می‌گردد.

تاریخ:

شماره:

پیوست:

در صورت عدم رعایت بند "ج" دبیرخانه ضمن ثبت شکایت، به ثبت کننده شکایت اخطار می نماید تا حداکثر ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ اخطار رفع نقص نسبت به رفع آن اقدام نماید، در غیر این صورت شورا نسبت به صدور قرار عدم استماع دعوی اقدام می نماید.

نهادهای اعلام کننده تخلف - موضوع بند ب ماده ۲۳ این آیین رسیدگی - نیازی به ارائه مستندات بند "پ" ندارند.

ماده ۲۶ - شاکی می تواند شخصاً یا توسط وکیل شکوائیه را ثبت نماید. در صورت عزل، استعفا یا فوت وکیل، موکل باید مراتب را بلافاصله و بطور کتبی به شورا اعلام نماید. عزل، استعفا یا فوت وکیل مانع از ادامه رسیدگی توسط شورا و پیگیری آن توسط شاکی یا اعلام کننده تخلف نخواهد بود. در صورتی که استعفای وکیل به شورا تقدیم شود باید مراتب توسط شورا به موکل ابلاغ گردد.

ماده ۲۷ - در مواردی که شکوائیه شاکی به تشخیص شورای استان مربوط به مواردی می شود که شاکی یا شاکیان در آن ذینفع - متضرر مستقیم از تخلف - نمی باشند، می بایست شکوائیه توسط شورا به اداره کل راه و شهرسازی ذی ربط ارسال گردد تا پس از بررسی مراتب از سوی اداره کل مذکور، گزارش تخلف یا عدم وقوع تخلف ظرف حداکثر دو ماه به شورای انتظامی استان ارسال گردد. اداره کل راه و شهرسازی مربوط، مکلف به رسیدگی و ارائه نتیجه ظرف زمان تعیین شده می باشد و چنانچه گزارش عدم وقوع تخلف به شورا ارسال گردد، شورا نسبت به صدور قرار عدم استماع دعوی اقدام می نماید.

ماده ۲۸ - به گزارش ها و اطلاعات بدون امضاء و نام و مشخصات کامل شاکی یا اعلام کننده که هویت گزارش دهندگان و نویسندگان آن مشخص نیست، ترتیب اثر داده نخواهد شد و چنین اطلاعات و گزارش هایی نمی تواند مبنای شروع رسیدگی در شورا قرار گیرد لیکن چنانچه موارد اعلامی، مستند به مدارکی باشد که دلالت بر وقوع تخلفات انتظامی همچون نقض ضوابط شهرسازی، مقررات ملی ساختمان، ضوابط لازم الاجرا یا موازین اخلاق حرفه ای داشته باشد، در این گونه موارد شورای استان، آن را برای بررسی، حسب مورد به سازمان استان یا سازمان کاردانی استان ذی ربط ارسال نموده و هیأت مدیره سازمان مربوط موظف است در اجرای تبصره ۴ ماده ۸۵ آیین نامه حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ دریافت آن، نتیجه را اعم از اعلام تخلف انتظامی یا اعلام عدم وقوع تخلف، بصورت مکتوب و جهت تصمیم گیری، به شورای مذکور اعلام نماید. چنانچه گزارش عدم وقوع تخلف به شورا ارسال گردد، شورا نسبت به صدور قرار عدم استماع دعوی اقدام می نماید.

تاریخ:

شماره:

پیوست:

در مواردی که گزارش واصله موضوع این ماده، مربوط به حوزه وظایف نظارتی وزارت راه و شهرسازی یا در ارتباط با عملکرد اعضای شورا، اعضای شورای مرکزی، هیأت مدیره و بازرسان سازمان‌های استان یا نظام کاردانی اعم از سازمان کاردانی و سازمان‌های کاردانی استان باشد، شورای استان می‌باید موضوع را جهت بررسی و اعلام وقوع تخلف انتظامی یا عدم وقوع آن، حسب مورد به وزارت راه و شهرسازی یا اداره کل راه و شهرسازی استان ارسال نماید. وزارت مذکور یا اداره کل نتیجه را حداکثر ظرف مدت یک ماه اعم از اعلام تخلف انتظامی یا اعلام عدم وقوع تخلف، کتباً به شورای صالح جهت تصمیم‌گیری اعلام می‌نماید.

ماده ۲۹ - جلسات شورا به‌طور عادی، حداقل یک‌بار در هفته و در صورت تصویب شورا به تعداد بیشتری تشکیل خواهد شد. رسمیت جلسات شورا با حضور حداقل ۴ عضو که دارای جهت رد نمی‌باشند خواهد بود. اعضای علی‌البدل شورا در صورت نبودن یکی از جهات رد برای ایشان، حق شرکت در جلسات شورا را بدون حق رأی دارند. ماده ۳۰ - پس از ثبت شکایت یا اعلام تخلف در دبیرخانه، شورا نسبت به تعیین وقت رسیدگی آن با ثبت در "دفتر ویژه تعیین وقت" اقدام می‌نماید. شورا می‌تواند اختیار تعیین وقت رسیدگی را به رئیس یا در غیاب وی به نائب رئیس اعطاء نماید و همچنین امضای برخی مکاتبات اداری و ابلاغ‌ها را حسب مورد به دبیر شورا تفویض نماید. ثبت صورت‌جلسات و اجرای دستورات شورا، به عهده دبیر است.

رسیدگی به شکایت و اعلام تخلف انتظامی در خصوص اعضای هیأت مدیره و شورای مرکزی سازمان، سازمان استان، سازمان کاردانی و سازمان کاردانی استان و همچنین بازرسان و اعضای شورا، باید خارج از نوبت و با اولویت صورت پذیرد.

ماده ۳۱ - وقت رسیدگی پس از تعیین توسط شورا، به طرفین پرونده ابلاغ می‌گردد. یک نسخه از اخطاریه حضور در جلسه رسیدگی به هریک از طرفین مطابق قانون آیین دادرسی مدنی ابلاغ و نسخه دیگر به دبیرخانه شورا مسترد و در پرونده ضبط می‌شود. در ابلاغیه نام و نام خانوادگی احضار شونده، تاریخ، ساعت و محل حضور، علت احضار و نتیجه عدم حضور قید می‌شود. یک نسخه از شکوائیه و ضمایم آن باید به پیوست ابلاغیه برای مشتکی‌عنه به نشانی اعلام‌شده توسط شاکی و نشانی مندرج در پرونده عضویت یا ظهر پروانه اشتغال بکار مشتکی‌عنه ارسال گردد. حق داشتن وکیل باید در برگه اخطاریه مربوط به وقت جلسه رسیدگی قید و به طرفین ابلاغ شود. حسب مورد، اخطاریه و یا آخرین نشانی موجود در پرونده عضویت یا پروانه اشتغال به کار مشتکی‌عنه و نشانی شاکی به شرح اعلامی در شکوائیه ارسال و ابلاغ‌شده محسوب می‌شود.

ماده ۳۲ - فاصله بین وقت رسیدگی و تاریخ ابلاغ اخطاریه نباید کمتر از پنج روز باشد. عدم حضور شاکی یا نماینده اشخاص اعلام‌کننده تخلف - موضوع بند "ب" ماده ۲۳ این آیین رسیدگی و همچنین حضور نیافتن مشتکی‌عنه در جلسه رسیدگی مانع از رسیدگی شورا نسبت به موضوع مطروح و اتخاذ تصمیم نخواهد بود. در موارد سکوت این آیین رسیدگی در خصوص ترتیبات و قواعد ابلاغ اخطاریه‌ها، مطابق قانون آیین دادرسی مدنی و قانون آیین دادرسی کیفری عمل می‌گردد.

ماده ۳۳ - دبیر شورا موظف است کلیه اوراق و مدارک پرونده با مهر و روش متحدالشکل، شماره‌گذاری و در پوشه‌های همسان نگهداری شده و نسخه الکترونیکی از آن را تهیه و نسخه پشتیبان آن به‌طور هفتگی به‌روزرسانی گردد. رئیس شورا موظف است به‌طور مستمر و به طریق مقتضی از اجرای صحیح این امر اطمینان حاصل نمایند

ماده ۳۴ - شورای استان محل وقوع تخلف، صالح به رسیدگی است. اگر شخصی مرتکب تخلف در استان‌های مختلف شود، رسیدگی در شورای ذی‌ربط هر استان به‌صورت جداگانه صورت می‌پذیرد.

ماده ۳۵ - شورای استان در صورت تکمیل بودن پرونده ابتدا صلاحیت خود را بررسی می‌نماید. رسیدگی به صلاحیت و نبودن جهات رد منوط به ایراد طرفین نیست و شورا رأساً موظف به بررسی این موضوعات می‌باشد. شورای استان در صورت تکمیل بودن پرونده ابتدا صلاحیت خود را بررسی می‌نماید. رسیدگی به صلاحیت و نبودن جهات رد منوط به ایراد طرفین نیست و شورا رأساً موظف به بررسی این موضوعات می‌باشد.

در صورتی که شورای استان، رسیدگی را به دلایل قانونی از جمله تبصره ۲ ماده ۸۵ آیین‌نامه و وجود یکی از جهات رد، در صلاحیت خود نداند، موظف است نسبت به صدور قرار عدم صلاحیت اقدام نماید. در صورت قطعیت قرار مذکور، شورای استان در غیر از موضوع بند پ ماده ۷۷ این آیین رسیدگی، بلافاصله پرونده را رأساً به شورای صالح ارسال می‌نماید.

چنانچه مشتکی‌عنه بیش از یک نفر باشد و شورای استان از نصاب لازم برای اتخاذ تصمیم نسبت به احد از مشتکی‌عنها برخوردار نباشد، قرار عدم صلاحیت برای پرونده صادر و مطابق ضوابط این آیین رسیدگی، به پرونده در مرجع صالح رسیدگی خواهد شد.

ماده ۳۶ - جهات قانونی تشکیل جلسه رسیدگی علاوه بر نصاب لازم برای رسمیت جلسه، احراز صحت شرایط ابلاغ اخطاریه حضور در جلسه رسیدگی برای طرفین پرونده و رعایت فاصله مذکور در ماده ۳۲ این آیین رسیدگی است. عدم حضور طرفین در صورت ابلاغ صحیح اخطاریه مانع از رسیدگی و اتخاذ تصمیم توسط شورا نیست. در ابتدای جلسه رسیدگی، اوراق هویت طرفین توسط شورا ملاحظه و سپس مشخصات آنان شامل نام، نام خانوادگی، نام پدر،

تاریخ:

شماره:

پیوست:

شماره ملی، مشخصات پروانه اشتغال به کار یا عضویت در سازمان استان، سابقه انتظامی یا سابقه کیفری، همچنین نشانی محل سکونت و محل کار و شماره تلفن‌های ثابت و همراه از طرفین اخذ و در صورت جلسه قید می‌گردد. طرفین موظفاند در صورت تغییر نشانی مراتب را کتباً به شورا اعلام نمایند. اختاریه‌ها به آخرین نشانی موجود در پرونده، ابلاغ می‌گردد.

ماده ۳۷ - شاکی می‌تواند موضوع شکایت خود را در تمام مراحل رسیدگی تا قبل از اعلام ختم رسیدگی کاهش دهد ولی افزایش آن یا تغییر موضوع شکایت فقط تا اولین جلسه رسیدگی مجاز است. در این صورت شورا موظف است موضوع شکایت را مجدداً به مشتکی‌عنه ابلاغ نماید و جلسه رسیدگی را تجدید نماید، مگر اینکه طرفین با توافق یکدیگر، رسیدگی به دعوی را در همان جلسه تقاضا نمایند.

ماده ۳۸ - طرفین دعوی موظفند در وقت رسیدگی ابلاغ شده در شورا حاضر شوند و اگر نتوانند، باید عذر موجه خود را بطور کتبی و مستند اعلام نماید. جهات زیر عذر موجه محسوب می‌شود:

الف - بیماری شخص که مانع از حرکت وی شود.

ب - فوت همسر یا یکی از اقربای نسبی یا سببی تا درجه سوم از طبقه دوم به مدت هفت روز از تاریخ فوت.

پ - بروز حوادث قهری مانند سیل و زلزله که موجب عدم امکان حضور گردد.

ت - در حبس بودن.

ث - لزوم حضور در جلسه دادرسی در مراجع قضایی در همان روز با ارائه اسناد مثبت.

ج - حضور در مأموریت اداری برای کارکنان دولت با ارائه مستندات و تأیید موضوع توسط دستگاه دولتی ذیربط.

تشخیص موجه بودن عذر در هر مورد، بر عهده شورای رسیدگی‌کننده است. موارد مذکور صرفاً برای یک مرتبه عذر موجه محسوب می‌گردد و در صورت مرتفع نشدن معاذیر، طرفین دعوی می‌توانند وکیل اختیار کنند. عذر موجه قابل استناد برای وکیل و موکل است.

ماده ۳۹ - شاکی یا مشتکی‌عنه حق دارند نسبت به صلاحیت شورا یا اعضای آن از جنبه وجود یکی از جهات رد یا فقدان شرایط قانونی و سمت وکیل یا نماینده طرف مقابل در هر مقطع از رسیدگی ایراد نماید. شورا موظف است پس از طرح این ایراد و یا هرگونه ایرادات شکلی دیگر از ناحیه طرفین، ابتدا به آن رسیدگی نموده و دلیل رد یا قبول ایراد را صورت جلسه و در دادنامه قید نماید.

ماده ۴۰ - هرگونه عکس برداری یا تصویربرداری یا ضبط صدا، حتی در صورت توافق و رضایت طرفین دعوی از جلسات شورا ممنوع است.

ماده ۴۱ - در جلسه رسیدگی، به دعوت شدگان اخطار می شود که برخلاف حقیقت، وجدان، قوانین، اخلاق، ادب و نزاکت سخن نگویند. شورا می تواند در صورت اخلال در نظم توسط هر شخص، فرد خاطی را از جلسه اخراج نماید. طرفین یا وکیل آنان می توانند مطالبی را که برای کشف حقیقت و دفاع یا اجرای قانون لازم بدانند، با کسب اجازه از شورا اظهار نمایند تا در صورت جلسه قید یا از طریق تقدیم لایحه، در سوابق ثبت شود.

ماده ۴۲ - در جلسه رسیدگی، موضوع شکایت یا تخلف اعلامی به شکل صریح به مشتکی عنه تفهیم می گردد. پرسش های مطروح از سوی اعضای شورا باید مفید، روشن، مرتبط با موضوع و در محدوده آن و بدون اکراه و اجبار باشد و پاسخ ها باید بدون تغییر، تبدیل یا تحریف نوشته شود. موارد مذکور و اظهارات طرفین در جلسه شورا، توسط دبیر یا یکی از اعضای شورا صورت جلسه می شود. پیش از پایان جلسه یا صدور رأی باید آخرین دفاع از مشتکی عنه اخذ گردد و صورت جلسه باید به امضای طرفین و اعضای حاضر در جلسه برسد. چنانچه شاکی قادر به خواندن صورت جلسه نباشد، باید حسب مورد، دبیر یا یکی از اعضای شورا آن را برای وی قرائت نماید و صورت جلسه به اثر انگشت وی می رسد. مطالعه صورت جلسه توسط طرفین پرونده یا قرائت آن برای احد از آنان قبل از امضاء، در انتهای متن صورت جلسه قید می شود. در صورت امتناع احد از طرفین از امضای صورت جلسه، مراتب توسط اعضای شورا در ذیل صورت جلسه قید می گردد. طرفین پرونده حق اخذ تصویر یا رونوشت از اوراق پرونده و صورت جلسات را با پرداخت هزینه آن دارند مگر در مواردی که مطابق ضوابط قانونی، اوراق دارای طبقه بندی باشند.

ماده ۴۳ - نوشتن بین سطور، قلم خوردگی و تراشیدن کلمات در صورت جلسه ممنوع است. اگر ضرورت باشد یک یا چند کلمه اصلاح گردد، باید بر روی آن خط نازکی کشیده و این موضوع در صورت جلسه قید شود و اعضای شورا و شخصی که تحقیق از او به عمل می آید، آن را امضاء نمایند. همچنین اگر یک یا چند کلمه از قلم افتاده و در حاشیه نوشته شود، اشخاص یاد شده باید ذیل آن را امضاء نمایند. هرگاه این ترتیب رعایت نشود، کلمات و خطوط مزبور فاقد اعتبار است. رعایت مقررات این ماده در تمام مراحل رسیدگی الزامی است.

ماده ۴۴ - اعضای شورا، شاکی یا مشتکی عنه می توانند در جلسه اول رسیدگی، اصل اسناد ارائه شده توسط هریک از طرفین را مطالبه کنند. طرفین باید به پیوست شکوائیه یا لوایح خود تصویر اسناد را در صورتی که اصل آن را در اختیار داشته باشند، به طور مصدق ارائه نمایند و اصول اسناد مذکور را در جلسه اول رسیدگی همراه داشته باشند.

تاریخ:

شماره:

پیوست:

سند ارزیابی ممکن است به نفع طرف مقابل، دلیل باشد و هرگاه شورا یا طرف مقابل به آن استناد کند، ابراز کننده سند حق ندارد آن را پس بگیرد یا از شورا درخواست کند، آن را نادیده انگارد. چنانچه تصویر سندی در اثنای رسیدگی ارائه گردد، در صورت دسترسی، ارائه اصل یا مصدق آن نیز به شورا الزامی است. ارائه یا عدم ارائه اصول اسناد در صورت جلسه قید می‌گردد.

هرگاه سند یا اطلاعات دیگر مربوط به موضوع تحت رسیدگی در ادارات دولتی، نهاد عمومی غیردولتی، شهرداری یا سایر مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان، سازمان نظام مهندسی یا نظام قرارداتی ساختمان اعم از استان یا شورای مرکزی یا سایر مراجع ذی‌ربط باشد و شورا آن را مؤثر در موضوع تشخیص دهد، سند مربوط را با ذکر موعد ارسال تصویر مصدق آن کتباً از نهاد ذی‌ربط درخواست می‌نماید. شورا در هر صورت اعم از سال یا عدم ارسال پاسخ از سوی نهادهای مذکور موظف به رسیدگی است. چنانچه اصل سند توسط استناد کننده ارائه نگردد و قابل استعلام از نهادهای مربوط توسط شورا نیز نباشد، آن سند از عداد دلایل استناد کننده خارج می‌گردد. در صورت اظهار انکار و تردید یا ادعای جعل نسبت به اسناد، طبق ترتیبات مقرر در قانون آیین دادرسی مدنی اقدام خواهد شد.

ماده ۴۵ - چنانچه به هر دلیل در وقت تعیین شده برای رسیدگی، جلسه رسمی شورا تشکیل نشود، وقت رسیدگی حداکثر برای یک ماه بعد تعیین و به طرفین ابلاغ خواهد شد.

ماده ۴۶ - شورا باید تحقیقات و اقدامات لازم به منظور جمع‌آوری ادله و مدارک و مستندات از قبیل نقشه‌ها، دفترچه مشخصات فنی، گزارش‌ها، مکاتبات و سایر ادله وقوع تخلف انتظامی را به عمل آورند.

هرگاه شورا رأساً یا به تقاضای یکی از طرفین پرونده، انجام کارشناسی را ضروری بدانند، قرار ارجاع امر به کارشناس را صادر می‌نماید. شورا در صورت جلسه ارجاع امر به کارشناس باید نام کارشناس یا کارشناسان، موضوع کارشناسی - بطور دقیق و کامل - و مدت‌زمان لازم برای ارائه گزارش کارشناسی را تعیین و درج نماید.

شورا، کارشناس یا کارشناسان را به قید قرعه از بین کارشناسان رسمی موضوع ماده ۲۷ قانون و در مواردی که کارشناس ماده ۲۷ با صلاحیت لازم وجود نداشته باشد از سایر کارشناسان رسمی انتخاب می‌نماید. در صورت انتخاب هیأت کارشناسی، تعداد اعضا باید فرد باشد. کارشناس یا کارشناسان منتخب باید در موضوع کارشناسی دارای پروانه اشتغال بکار مهندسی بوده و پایه پروانه و موضوع صلاحیت آن، برابر یا بالاتر از پروانه اشتغال بکار مشتکی عنه باشد.

تاریخ :

شماره :

پیوست :

ماده ۴۷ - پرداخت دستمزد کارشناسی بر عهده متقاضی است و اگر شورا رأسأ ارجاع به کارشناسی را ضروری بداند، پرداخت دستمزد کارشناسی بر عهده شاکی است. اگر حق الزحمه تعیین شده جهت انجام کارشناسی در مهلت ده روز از تاریخ ابلاغ به حساب سازمان استان یا سازمان واریز نگردد، کارشناسی از عداد دلایل متقاضی یا شاکی حسب مورد خارج می‌شود و شورا باید رسیدگی را بر اساس سایر مدارک موجود در پرونده ادامه دهد.

ماده ۴۸ - وصول گزارش کارشناسی به طرفین ابلاغ خواهد شد، طرفین می‌توانند تصویر یا رونوشت گزارش را با پرداخت هزینه آن اخذ نمایند و ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ ملاحظه گزارش کارشناسی، چنانچه مطلب یا اعتراضی دارند نفیاً یا اثباتاً به‌طور کتبی اظهار نمایند. شورا در صورت تشخیص و موجه بودن ایراد، انجام موضوع کارشناسی را به هیأت کارشناسی با تعداد اعضای بیشتر ارجاع می‌نماید و در غیر این صورت نسبت به پرونده اتخاذ تصمیم می‌نماید. پرداخت حق الزحمه هیأت کارشناسی بر عهده معترض به گزارش پیشین است و چنانچه هر دو طرف معترض باشند به‌صورت بالمناصفه خواهد بود. سایر ترتیبات مربوط به کارشناسی همانند قواعد مقرر در قانون آیین دادرسی مدنی و قانون آیین دادرسی کیفری است.

ماده ۴۹ - هرگاه شورا در جریان رسیدگی، از وقوع تخلف انتظامی دیگری اطلاع حاصل کند - اعم از اینکه با شکایت یا تخلف اعلامی یا طرفین دعوی ارتباط داشته یا فاقد ارتباط باشد - موظف است حسب مورد، موضوع را جهت بررسی و اقدام لازم به وزارت راه و شهرسازی - اداره کل راه و شهرسازی استان - و یا سازمان استان اعلام نماید. همچنین اگر شورا به وقوع جرم یا تخلف اداری برخورد نماید، باید مراتب را برای تعقیب قانونی به مراجع قضایی یا اداری ذیصلاح اعلام نماید.

ماده ۵۰ - اعضای شورا و طرفین دعوی مجاز به انتشار عمومی اسناد و مدارک مربوط به پرونده از جمله نشر در فضای مجازی یا شبکه‌های اجتماعی نمی‌باشند.

ماده ۵۱ - قراردادهای و مدارک حاوی مطالب مخل نظم عمومی، مغایر اخلاق حسنه، مخالف قوانین جاری، ضوابط شهرسازی، مقررات ملی ساختمان، استانداردهای ملی، الزامات زیست‌محیطی یا سایر ضوابط لازم‌الاجرا یا قراردادهای حاوی جنبه فروش امضاء یا فروش و اجاره پروانه اشتغال به کار، کاهش یا اسقاط وظائف و مسئولیت‌های قانونی دارنده پروانه اشتغال که مؤید واگذاری این‌گونه وظایف و مسئولیت‌ها به غیر باشد، قابل استناد نیست و شورا نباید به این نوع مدارک ابرازی ترتیب اثر دهد و لازم است دلیل عدم ترتیب اثر نسبت به این‌گونه مدارک را در تصمیم صادره قید نماید. شورای رسیدگی‌کننده، در صورت برخورد با این موارد و احراز وقوع تخلف انتظامی یا اداری و یا جرم موظف است اقدام لازم را در این ارتباط، وفق ماده ۴۹ این آیین رسیدگی معمول دارند.

ماده ۵۲ - اعلام گذشت یا انصراف شاکی تا قبل از صدور دادنامه بدوی، موجبات تخفیف مجازات احتمالی مشتکی عنه یا حکم به رد شکایت را حسب نظر شورا فراهم می آورد و در رأی صادره توسط شورا قید خواهد شد. انصراف مراجع اعلام کننده تخلف موضوع بند ب ماده ۲۳ این آیین رسیدگی، تأثیری در رسیدگی و صدور رأی شورا در صورت احراز وقوع تخلف انتظامی نخواهد داشت.

ماده ۵۳ - رسیدگی شورا در صورت فوت یا جنون دائمی مشتکی عنه متوقف و قرار موقوفی رسیدگی صادر می گردد. در صورت نسخ بعدی مجازات قانونی مندرج در دادنامه به تقاضای محکوم علیه، قرار توقف اجرای رأی توسط شورای استان صادرکننده رأی بدوی صادر می گردد. اتمام ساختمان، صدور گواهی عدم خلاف یا صدور گواهی پایان کار ساختمان و امثالهم، موجبی برای توقف رسیدگی شورا یا اجرای مجازات نیست.

ماده ۵۴ - هرگاه احراز تخلف مشتکی عنه منوط به اثبات امری باشد که رسیدگی به آن در صلاحیت شورا نبوده و در صلاحیت مراجع قضائی است، با صدور قرار اناطه، رسیدگی انتظامی تا هنگام صدور رأی قطعی از مرجع قضایی ذیصلاح، متوقف و پرونده به صورت موقت بایگانی می شود. در این صورت، هرگاه ذینفع ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ قرار اناطه، گواهی و تأییدیه طرح شکایت یا دادخواست مربوط در مرجع قضایی را ارائه ندهد، شورا رأساً به موضوع رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ می نماید.

ماده ۵۵ - در صورتی که مشتکی عنه شخص حقیقی نباشد، موضوع شکایت به شرکت یا موسسه و مدیرعامل و صاحبان امضای مجاز زمان وقوع تخلف شرکت یا موسسه ابلاغ می شود. در صورت احراز وقوع تخلف انتظامی شخص حقوقی، در رأی صادره علاوه بر محکومیت شخص حقوقی به مجازات انتظامی، میزان مجازات اشخاص حقیقی متخلف نیز باید تعیین شود. انحلال شخص حقوقی اعم از اینکه ارادی یا غیرارادی باشد، موجب عدم رسیدگی به تخلف شخص حقوقی و اشخاص حقیقی دخیل در موضوع تخلف انتظامی نیست.

ماده ۵۶ - وقت نظارت زمانی است که پرونده برای تعیین تکلیف تحت نظر شورا قرار می گیرد. عدم اتخاذ تصمیم در مواردی که پرونده معد صدور رأی باشد، تخلف از این آیین رسیدگی است.

ماده ۵۷ - احکام و قواعد ادله اثبات دعوی در این آیین رسیدگی شامل اقرار، اسناد، معاینه محل، تحقیق محلی، شهادت شهود و رجوع به کارشناسی است. در صورت سکوت، برابر مقررات مندرج در قانون آیین دادرسی مدنی، قانون آیین دادرسی کیفری و قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی عمل می گردد.

فصل پنجم - اقدامات شورا پس از ختم رسیدگی

ماده ۵۸ - شورا پس از اعلام ختم رسیدگی، با استعانت از خداوند متعال و با تکیه بر شرف و وجدان و با توجه به محتویات پرونده و ادله موجود، در صورتی که پرونده معد صدور رأی باشد موظف است فرآیند انشاء رأی، صدور دادنامه و ابلاغ آن را به طور کامل و ظرف مدت حداکثر ۱۵ روز انجام دهد. در صورتی که پرونده معد صدور رأی نباشد و نیاز به انجام تحقیقات یا اخذ استعلام از مراجع صالح و سایر موارد برای کشف حقیقت باشد با ذکر دلیل و صدور دستور انجام تحقیق در مورد نظر یا اموری که جهت رسیدگی به پرونده مورد نیاز است، پرونده در وقت نظارت جهت تصمیم گیری در اختیار شورا قرار می گیرد. شورا نمی تواند بدون وجود دلایل موجه از صدور رأی امتناع نماید.

ماده ۵۹ - رأی شورا باید مستدل، موجه و مستند به قانون، مقررات و اصول حرفه ای و فنی باشد. رأی شورا باید متناسب و با در نظر گرفتن مقدار زیان وارده به شاکی یا منافع عمومی یا نقض ضوابط و مقررات، آثار سوء حرفه ای، فنی، مهندسی و اجتماعی، وجود یا فقدان سوءنیت مشتکی عنه، رفتار شاکی در وقوع تخلف و شرایطی که در آن تخلف انتظامی واقع شده است، صادر شود. در صورتی که رأی شورا مبنی بر محکومیت مشتکی عنه باشد، مجازات باید منطبق بر یکی از موارد مجازات مندرج در آیین نامه باشد.

شورا نمی تواند رأی یا مجازات تعلیقی برای مشتکی عنه صادر نماید. تصمیم شورا نباید به صورت عام و کلی باشد. در صورت تخلف نبودن عمل ارتكابی یا فقدان ادله کافی برای انتساب تخلف انتظامی به مشتکی عنه، شورا حکم بر رد شکایت صادر خواهد کرد.

اعضای شورا نباید پیش از صدور رأی، در خصوص پرونده در خارج از شورا اظهار عقیده و نظر نمایند. شورا پس از اعلام ختم رسیدگی، نمی تواند لوایح، اسناد و مدارک جدیدی را در خصوص موضوع پرونده مربوط به جز در خصوص ماده ۵۲ این آیین رسیدگی دریافت نماید.

ماده ۶۰ - اتخاذ تصمیم توسط شورا در غیر امور اداری، عبارت است از صدور حکم اعم از محکومیت یا رد شکایت و قرارهای مذکور در این آیین رسیدگی.

شورا مجاز به اتخاذ تصمیم نسبت به موضوعاتی از قبیل تغییر مهندس طرف قرارداد، هرگونه انحلال قرارداد اعم از فسخ، انفساخ یا ابطال آن، حل اختلافات مالی اشخاص و داوری نمی باشد.

ماده ۶۱ - دادنامه با نام خداوند متعال شروع و در سرلوحه رسمی شورا تایپ و به امضای اعضای صادرکننده رأی می رسد و موارد زیر در آن درج می شود :

الف - شماره پرونده، شماره و تاریخ ثبت دادنامه در دبیرخانه شورا.

تاریخ:

شماره:

پیوست:

ب - اسامی و سمت اعضای صادرکننده رأی.

پ - مشخصات کامل طرفین دعوی و وکلای آنان.

ت - خلاصه گردش کار پرونده و متن کامل رأی.

در صورت وجود اختلاف نظر، نظر اقلیت اعضای شوراهای انتظامی باید در پرونده درج شود و قابل قید در متن دادنامه نیست.

دادنامه به تعداد طرفین پرونده بعلاوه یک نسخه تنظیم و توسط اعضای صادرکننده رأی امضاء می شود. آرای شورا باید دارای نقش مهر با دو مهر استامپی و برجسته باشد.

پیش از امضای دادنامه، اعلام مفاد و یا تسلیم رونوشت یا تصویر آن به هر یک از طرفین پرونده و یا اشخاص ثالث ممنوع است. دبیر شورا موظف است دادنامه را در وقت مقرر این آیین رسیدگی به طرفین و وکلای آنان ابلاغ نماید. چنانچه پس از ابلاغ دادنامه، هریک از طرفین، تقاضای اخذ نسخه دیگری از دادنامه را داشته باشند، دبیرخانه شورا، مصدق رأی را در ازای اخذ رسید، به متقاضی تسلیم می نماید.

ماده ۶۲ - تصمیمات شورا با امضای موافق سه عضو دارای حق رأی حاضر در جلسه، معتبر است. صورت جلسه شورا با شماره گذاری مسلسل برای هر دوره با ذکر تاریخ، تنظیم و به امضای اعضای حاضر در جلسه می رسد.

چنانچه رسیدگی، منجر به صدور رأی در همان جلسه نگردد، جلسه صدور رأی با حضور و امضای اکثریت اعضای اصلی و در موارد ماده ۶۳ این آیین رسیدگی حسب مورد با امضای عضو یا اعضای علی البدل معتبر است.

ماده ۶۳ - در موارد زیر عضو علی البدل شورا دارای حق رأی است:

الف - در صورت وقوع هر یک از شرایط مندرج در ماده ۲۱ این آیین رسیدگی برای یک یا چند عضو اصلی تا پیش از انتصاب عضو جایگزین اصلی.

ب - در صورت غیبت عضو اصلی.

پ - در صورتی که پس از ختم رسیدگی، تعداد اعضای شورا برای انشای رأی و امضای دادنامه، به نصاب اکثریت لازم نرسد.

شرکت اعضای علی البدل در تصمیم شورا - حسب مورد یک یا دو عضو - جهت رسمیت جلسه یا صدور رأی در مواقعی خواهد بود که نصاب مقرر قانونی برای تشکیل جلسه یا صدور رأی توسط اعضای اصلی میسر نگردد.

تا زمان صدور حکم انتصاب برای عضو جدید اصلی، عضو علی البدل دارای حق رأی است. ترتیب اولویت بدو با عضو علی البدل اول خواهد بود.

ماده ۶۴ - در رأی صادره از سوی شورای استان، باید مراتب حضوری یا غیابی بودن و قابلیت وخواهی، تجدیدنظرخواهی و مهلت و مرجع آن قید گردد. اگر رأی قابل وخواهی یا تجدیدنظرخواهی باشد و شورا آن را غیرقابل وخواهی یا تجدیدنظرخواهی اعلام نماید، این امر مانع وخواهی یا تجدیدنظرخواهی نیست و بالعکس. هرگاه پس از صدور حکم قطعی، شکایت جدیدی با وجود وحدت توأمان در موضوع شکایت، اصحاب و اسباب دعوی مطرح شود، شورا به دلیل وجود اعتبار امر مختوم، قرار عدم استماع دعوی صادر می نماید. در صورتی که پیش از ابلاغ این آیین رسیدگی عنوان قرار پس از رسیدگی ماهوی پرونده بجای حکم محکومیت یا حکم رد شکایت استفاده شده باشد، قرار مذکور در صورت وجود وحدت توأمان در موضوع شکایت، اصحاب و اسباب دعوی دارای اعتبار امر مختوم می باشد و پرونده قابل رسیدگی مجدد نیست.

ماده ۶۵ - هرگاه در دادنامه شورا، سهو قلم مانند کم یا زیاد شدن کلمه یا جمله ای رخ دهد یا اشتباهی صورت گیرد به نحوی که به اساس و ماهیت رأی خدشه ای وارد نشود، شورای صادرکننده رأی، رأساً یا به درخواست ذینفع، رأی اصلاحی صادر می نماید و رأی اصلاحی نیز به طرفین ابلاغ می گردد. ابلاغ یا ارائه رونوشت رأی اصلی بدون رأی اصلاحی توسط هر یک از شوراها ممنوع می باشد. ملاک وخواهی یا تجدیدنظرخواهی، تاریخ ابلاغ رأی اصلی است.

فصل ششم - وخواهی

ماده ۶۶ - رأی شورا حضوری است مگر اینکه مشتکی عنه در هیچ یک از جلسات رسیدگی حاضر نشود یا لایحه دفاعیه ارائه نکند یا هیچ یک از اخطاریه ها، به مشتکی عنه ابلاغ واقعی نشده باشد. در این صورت، دادنامه، غیابی بوده و در صورت محکومیت مشتکی عنه قابل وخواهی توسط وی در همان شورا است و پس از انقضای مهلت وخواهی، ظرف یک ماه قابل تجدیدنظرخواهی توسط هر یک از طرفین دعوی می باشد.

ماده ۶۷ - در صورتی که دادنامه ابلاغ واقعی نشده باشد و محکوم علیه مدعی عدم اطلاع از مفاد رأی باشد باید درخواست وخواهی را ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ واقعی یا اطلاع از رأی - هر کدام که مقدم باشد - به شورای صادرکننده رأی غیابی تسلیم نماید. شورای مذکور بدو خارج از نوبت در این مورد رسیدگی نموده قرار رد یا قبول وخواهی را صادر می کند. چنانچه وخواهی خارج از مهلت مذکور تسلیم گردد، قرار رد وخواهی صادر می شود مگر اینکه خواه ثابت نماید عدم اقدام به وخواهی در این مهلت پس از ابلاغ واقعی یا اطلاع از رأی - هر کدام که مقدم باشد - به دلیل وجود عذر موجه بوده است. در این صورت باید دلایل موجه بودن عذر خود را ضمن درخواست وخواهی به شورای صادرکننده رأی اعلام نماید. اگر شورا ادعا را موجه تشخیص داد قرار قبول وخواهی را صادر و

طرفین را با ابلاغ وقت رسیدگی دعوت می‌کند. در صورت عدم پذیرش وخواهی، شورا نسبت به صدور قرار رد وخواهی اقدام می‌نماید. جهات عذر موجه، موضوع ماده ۳۸ این آیین رسیدگی است.

ماده ۶۸ - شورا در جلسه رسیدگی با بررسی ادله و دفاعیات وخواه و وخوانده، تصمیم مقتضی اتخاذ می‌نماید. عدم حضور طرفین یا هر یک از آنان مانع رسیدگی نیست. در هر صورت شورا باید حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ قرار قبول وخواهی نسبت به صدور رأی اقدام نماید.

ماده ۶۹ - در مواردی که رأی غیابی از شورای کشور صادر می‌گردد، مرجع وخواهی شورای مذکور خواهد بود و رأی صادره قطعی است.

ماده ۷۰ - قرار رد وخواهی که توسط شورای استان صادر می‌گردد، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض در شورای کشور می‌باشد. قرار قبول وخواهی به‌طور جداگانه قابل اعتراض نمی‌باشد و ضمن تجدیدنظرخواهی از اصل رأی، قابل اعتراض است.

ماده ۷۱ - چنانچه وخواهی به‌موجب رأی قطعی، خارج از مهلت تلقی گردد و مهلت تجدیدنظرخواهی نیز بدین واسطه تمام شده باشد، رأی قطعی بوده و به دلیل اتمام مهلت تجدیدنظرخواهی قابل تجدیدنظرخواهی نیست.

ماده ۷۲ - در پرونده‌ای که پس از وخواهی، مجدداً مورد رسیدگی قرار می‌گیرد، صادرکنندگان رأی غیابی صرفاً از این سبب دارای جهت رد نمی‌باشند.

فصل هفتم - تجدیدنظرخواهی

ماده ۷۳ - اشخاص زیر حق تجدیدنظرخواهی دارند:

الف - محکوم‌علیه یا وکیل وی، مگر اینکه اختیار تجدیدنظرخواهی از وکیل سلب شده باشد.

ب - شاکی یا وکیل وی، مگر اینکه اختیار تجدیدنظرخواهی از وکیل سلب شده باشد.

پ - نهاد اعلام‌کننده تخلف در همان پرونده.

ماده ۷۴ - کلیه احکام و قرارهای صادره از شورای استان، قابل تجدیدنظرخواهی در شورای کشور است مگر در مواردی که قرار در این آیین رسیدگی به صورت جداگانه قابل تجدیدنظرخواهی نمی‌باشد. قرارهای اعدادی نیز قابل تجدیدنظرخواهی نیست. مهلت درخواست تجدیدنظرخواهی، یک ماه از تاریخ ابلاغ رأی بدوی می‌باشد.

تقاضای تجدیدنظرخواهی به دبیرخانه شورای صادرکننده رأی یا به شورای کشور تسلیم می‌گردد. مراجع مذکور در هر صورت موظف به اخذ و ثبت درخواست تجدیدنظرخواهی و ارائه رسید به تجدیدنظرخواه هستند.

ماده ۷۵ - چنانچه تجدیدنظرخواهی به شورای کشور تسلیم شده باشد، دبیرخانه شورای مذکور پس از ثبت تجدیدنظرخواهی تقاضای ارسال پرونده را از شورای صادرکننده رأی می‌نماید.

دبیرخانه شورای استان، پس از وصول تقاضای تجدیدنظرخواهی از طریق تجدیدنظرخواه یا شورای کشور، موظف است حداکثر ظرف مدت هفت (۷) روز، مراتب تجدیدنظرخواهی را به تجدیدنظر خوانده ابلاغ نماید.

تجدیدنظر خوانده می‌تواند ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ، لایحه خود را در پاسخ به تجدیدنظرخواهی صورت گرفته ثبت نماید. دبیرخانه شورای استان موظف است پس از گذشت مهلت مذکور اعم از اینکه لایحه‌ای واصل شده باشد یا نه، اصل پرونده شامل تمامی اوراق، مدارک و مستندات، دادنامه صادره و تصویر پروانه اشتغال به کار مشتکی‌عنه را مهر و موم نموده و از طریق پست سفارشی یا طریق مقتضی دیگر و یا حضوراً توسط نماینده دبیرخانه شورا به دبیرخانه شورای کشور در ازای اخذ رسید تحویل نماید. تصویر خوانای کلیه اوراق پرونده تحت عنوان بدل پرونده در قالب فایل الکترونیکی و پرونده فیزیکی باید در شورای استان نگهداری شود.

ماده ۷۶ - جهات تجدیدنظرخواهی به شرح زیر است:

الف - ادعای عدم صلاحیت شورای صادرکننده رأی بدوی یا وجود جهات رد برای اعضای صادرکننده رأی.

ب - ادعای مخالف بودن رأی با قانون یا مقررات.

پ - ادعای عدم اعتبار ادله یا مدارک استنادی.

ت - ادعای عدم توجه به ادله ابرازی.

ث - ادعای ارائه ادله و مدارک جدید.

ج - ادعای نقض اصول و ترتیبات مقرر در این آیین رسیدگی.

ج - در صورتی که شورای بدوی نسبت به تخلف همه مشتکی عنهم اتخاذ تصمیم نکرده باشد.

اگر تجدیدنظرخواهی به استناد یکی از جهات مذکور در این ماده به عمل آید، در صورت وجود جهت دیگر، شورا رأساً به آن هم رسیدگی خواهد کرد.

ماده ۷۷ - شورای کشور، پس از دریافت پرونده مربوط، موظف است آن را با رعایت نوبت و با لحاظ مفاد تبصره ماده ۹۸ آیین‌نامه، در جلسه شورا مطرح نماید.

شورای کشور با توجه به مفاد پرونده و لوایح اصحاب دعوی به شرح زیر اقدام خواهد کرد :

الف - در صورتی که رأی بدوی، مطابق قانون، مقررات و این آیین رسیدگی صادر شده باشد، آن را تأیید می‌نماید. در صورتی که رأی بدوی صرفاً دارای اشتباه سهو قلم باشد، ضمن اصلاح رأی، دادنامه بدوی را تأیید می‌نماید.

ب - در صورت نقض قرار، پرونده را برای رسیدگی ماهوی به شورای صالح ارسال می کند.
پ - هرگاه رأی بدوی توسط شورای استان فاقد صلاحیت صادر شده باشد، رأی را نقض و پرونده را به شورای صالح ارسال و مراتب را به شورای صادرکننده رأی اعلام می نماید.

ت - در صورت نقض حکم بدوی، در غیر موارد بند " پ "، شورای کشور وارد رسیدگی شده و رأی مقتضی را صادر می نماید.

ث - چنانچه شورای کشور، مجازات انتظامی مندرج در رأی بدوی را متناسب با نوع و میزان تخلف تشخیص ندهد، در صورتی که شاکی یا اعلام کننده تخلف یا طرفین پرونده هر دو، تجدیدنظرخواهی کرده باشند، شورا میزان مجازات را با لحاظ مقررات و ضوابط حاکم، تعدیل می نماید اعم از اینکه مجازات اولیه را تخفیف یا تشدید نماید.

چنانچه تجدیدنظرخواهی صرفاً از ناحیه محکوم علیه به عمل آمده باشد، شورای کشور نمی تواند رأی صادره را تشدید نماید مگر آنکه دلایل و مستندات جدیدی در مرحله تجدیدنظر ارائه گردد و یا میزان مجازات مندرج در رأی بدوی، کمتر از حداقل مجازات مرتبط با موضوع تخلف به شرح مندرج در آیین نامه باشد که در این صورت نسبت به اصلاح رأی بدوی اقدام خواهد شد.

چنانچه نقض رأی بدوی به سبب وجود جهت رد برای یکی از اعضای صادر کننده رأی باشد، کلیه اعضای صادرکننده آن رأی، جهت رسیدگی مجدد دارای جهت رد می باشند.

ماده ۷۸- دعوت از طرفین برای حضور در جلسه رسیدگی در مرحله تجدیدنظر الزامی نیست لکن شورای کشور در صورت تشخیص می تواند از طرفین پرونده دعوت به عمل آورد. چنانچه شورای کشور پس از بررسی پرونده، نظر به تشدید رأی محکومیت شورای بدوی داشته باشد، دعوت از طرفین الزامی است. عدم حضور طرفین پس از ابلاغ وقت رسیدگی مانع از اتخاذ تصمیم توسط شورای کشور نیست.

ماده ۷۹ - هرگاه تجدیدنظرخواهی بدون وجود عذر موجه، خارج از مهلت مقرر تقدیم گردد، قرار رد تجدیدنظرخواهی توسط شورای کشور صادر می شود. این قرار قطعی است. چنانچه تجدیدنظرخواه، وجود عذر موجهی را ادعا نماید، شورای کشور ابتدا به ادعای وی رسیدگی نموده و در صورت موجه شناختن آن، قرار قبولی تجدیدنظرخواهی را صادر و به پرونده حداکثر ظرف مدت دو ماه رسیدگی می نماید و در غیر آن، قرار رد تجدیدنظرخواهی را صادر می نماید. جهات عذر موجه در ماده ۳۸ آیین رسیدگی احصاء شده است. صدور قرار قبول تجدیدنظرخواهی صرفاً در صورت وقوع شرایط این ماده صادر می گردد و در صورتی که تجدیدنظرخواهی در مهلت مقرر قانونی به مرجع مربوط تسلیم شده باشد، صدور قرار مذکور موضوعیت نداشته و مطابق قوانین و مقررات به پرونده رسیدگی می گردد.

ماده ۸۰ - استرداد تجدید نظر خواهی تاثیری در رسیدگی شورای کشور ندارد. چنانچه استرداد تجدید نظر خواهی، از طرف شاکی مرحله بدوی به عمل آید، می تواند حسب مورد از موارد تخفیف مجازات احتمالی مشتکی عنه یا صدور حکم به رد شکایت به تشخیص شورای کشور باشد. کلیه مقررات و مواعد مربوط به مرحله بدوی در مرحله تجدیدنظر نیز لازم الرعایه است.

فصل هشتم - اعاده رسیدگی

ماده ۸۱ - درخواست اعاده رسیدگی در مورد احکام قطعی شورا اعم از آنکه حکم مذکور به اجرا گذاشته شده یا نشده باشد، صرفاً در موارد زیر پذیرفته می شود:

الف - شخصی به علت انتساب تخلف، در شورا محکوم شود و فرد دیگری نیز به موجب حکمی از مرجع قضایی به علت انتساب همان تخلف محکوم شده باشد، به طوری که از تعارض و تضاد مفاد دو حکم، عدم تخلف محکوم علیه شورا احراز گردد.

ب - به موجب حکم قطعی مرجع قضائی، عدم اعتبار اسناد ارائه شده از سوی یکی از طرفین یا شهادت خلاف واقع گواهان یا به طور کلی خلاف واقع بودن هر دلیلی که مبنا و ملاک صدور رأی محکومیت انتظامی بوده است، ثابت شده باشد.

ماده ۸۲ - مهلت ثبت تقاضای اعاده رسیدگی در مورد بند الف و ب ماده ۸۱، حداکثر یک ماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی مرجع قضایی می باشد.

ماده ۸۳ - محکوم علیه و در صورت فوت، هر یک از وراث قانونی وی حق درخواست اعاده رسیدگی را دارد. ارائه اسناد و مدارک موضوع ماده ۸۱ بر عهده متقاضی اعاده رسیدگی است.

درخواست اعاده رسیدگی به شورای صادرکننده رأی قطعی تسلیم می شود. شورای مذکور در صورت احراز و تشخیص مطابقت تقاضای اعاده رسیدگی با یکی از بندهای مندرج در ماده ۸۱ آیین رسیدگی، قرار قبول اعاده رسیدگی را صادر می نماید. در غیر این صورت یا در زمانی که تقاضای اعاده رسیدگی، خارج از مهلت و بدون وجود عذر موجه مذکور در ماده ۳۸ آیین رسیدگی ثبت شود، شورا نسبت به صدور قرار رد اعاده رسیدگی اقدام می نماید.

قرار رد اعاده رسیدگی که توسط شورای استان صادر می‌گردد، ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض در شورای کشور می‌باشد. قرار قبول اعاده رسیدگی به‌طور جداگانه قابل اعتراض نمی‌باشد و ضمن تجدیدنظرخواهی از اصل رأی قابل اعتراض است.

ماده ۸۴ - پس از صدور قرار قبول اعاده رسیدگی حسب مورد توسط شورای کشور یا شورای استان، مطابق قواعد و مقررات مربوط به آن مرحله اعم از ابلاغ، تعیین وقت رسیدگی، تبادل لوایح و امثالهم اقدام می‌گردد. در هر صورت شورا باید حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ قرار قبولی نسبت به صدور رأی اقدام نماید.

در صورتی که درخواست اعاده رسیدگی راجع به قسمتی از حکم قطعی صادره باشد، فقط به همان قسمت رسیدگی می‌شود. پرونده‌هایی که پس از اعاده رسیدگی، نسبت به آن رأی صادر و قطعی می‌گردد، قابلیت اعاده رسیدگی مجدد نخواهند داشت.

ماده ۸۵ - در پرونده‌ای که پس از اعاده رسیدگی، مجدداً مورد رسیدگی قرار می‌گیرد، صادرکنندگان حکم سابق، صرفاً از این سبب دارای جهت رد نمی‌باشند.

فصل نهم - اجرای حکم قطعی انتظامی

ماده ۸۶ - حکم محکومیت قطعی انتظامی باید در کارنامه حرفه‌ای شخص حقیقی و حقوقی درج شود. نسخه‌ای از رأی قطعی در شورای صادرکننده رأی و پرونده عضویت شخص حسب مورد در سازمان استان یا سازمان کاردانی استان ثبت و نگهداری می‌شود.

ماده ۸۷ - رأی انتظامی در موارد زیر قطعی است:

الف - رأی صادره از مرجع بدوی که در مهلت قانونی نسبت به آن تقاضای واخواهی یا تجدیدنظرخواهی نشده باشد.
ب - رأی صادره از مرجع تجدیدنظر

ماده ۸۸ - حکم محکومیت قطعی انتظامی، پس از ابلاغ آن از طرف مرجع صادرکننده به طرفین پرونده و سازمان استان یا سازمان کاردانی استان، حسب مورد توسط رئیس سازمان‌های مذکور بلافاصله اجرا خواهد شد. افراد مذکور در قبال این وظیفه، شخصاً مسئول بوده و عدم اجرای آن برای نامبردگان، تخلف انتظامی محسوب می‌شود. اجرای حکم انتظامی متوقف نمی‌شود مگر در مواردی که به موجب قوانین و مقررات یا این آیین رسیدگی، مقرر شده باشد.

رئیس سازمان استان یا سازمان کاردانی استان موظف است پس از اجرای حکم، مراتب را کتباً به اداره کل راه و شهرسازی استان به همراه تصویری از دادنامه اعلام نماید.

ماده ۸۹ - در مواردی که مطابق قوانین یا مقررات، اجرای حکم باید توسط وزارتخانه ها و نهادهای عمومی غیردولتی، شهرداری یا سایر مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان و سازمان‌ها یا نهادهای دیگر صورت گیرد، رئیس یا دبیرخانه شورا موظف است بلافاصله مفاد حکم محکومیت قطعی صادره را جهت اجرا به مراجع ذی‌ربط اعلام نماید. اشخاص مسئول در حدود وظایف خود موظفند حکم قطعی را بلافاصله اجرا نمایند. تخلف از این امر حسب مورد از مصادیق تخلف انتظامی یا اداری است.

اداره کل راه و شهرسازی استان موظف است، پروانه محکوم‌علیه را در طول دوره محرومیت از استفاده از پروانه اشتغال بکار ضبط نماید.

در مواردی که به هر دلیل پروانه اشتغال بکار اشخاص نزد اداره کل راه و شهرسازی یا سازمان استان یا سازمان کاردانی استان می‌باشد، نیازی به تحویل مجدد پروانه اشتغال بکار نیست.

ماده ۹۰ - در صورت محکومیت قطعی اعضای هیأت‌مدیره و بازرسان، اعضای شورای مرکزی، اعضای شورا به مجازات انتظامی درجه ۳ و بالاتر، شورا باید مراتب را با ارسال تصویر حکم محکومیت قطعی به وزارت راه و شهرسازی و همزمان حسب مورد به رئیس سازمان، رئیس سازمان استان، رئیس سازمان کاردانی و رئیس سازمان کاردانی استان اعلام نماید.

ماده ۹۱ - هرگاه محکوم‌علیه دارای محکومیت‌های قطعی متعددی باشد، احکام صادره به ترتیب تاریخ صدور به دنبال هم اجرا خواهد شد.

ماده ۹۲ - در صورتی که اجرای حکم شورا، موجب محرومیت موقت استفاده از پروانه اشتغال به کار شود، متناسب با زمان محرومیت، ظرفیت اشتغال بکار محکوم‌علیه کاهش خواهد یافت. کاهش ظرفیت اشتغال بکار توسط رئیس سازمان استان یا رئیس سازمان کاردانی استان مطابق ماده ۸۸ این آیین رسیدگی اعمال خواهد شد.

ماده ۹۳ - هم‌زمان با صدور قرار قبول و اخوایی، قبول تجدیدنظرخواهی و قبول اعاده رسیدگی، چنانچه اجرای حکم به پایان نرسیده باشد، پس از ابلاغ توسط مرجع صادر کننده قرارهای مذکور، بلافاصله آثار حکم در خصوص ارائه خدمات مهندسی از سوی محکوم‌علیه تا زمان صدور رأی قطعی مجدد، متوقف می‌گردد. در صورتی که به واسطه اجرای حکم، بجای شخص محکوم‌علیه در شورای مرکزی، هیأت‌مدیره سازمان استان یا سازمان کاردانی استان، شورا و بازرسان، عضوی جایگزین شده باشد، اثر توقف اجرای حکم و صدور رأی مجدد شامل بازگشت محکوم‌علیه به ارکان مذکور نمی‌گردد. صدور قرارهای مذکور، در صورتی که مفاد محکومیت انتظامی در خصوص ارائه خدمات مهندسی و کسر ظرفیت اشتغال بکار بطور کامل اجرا شده باشد، تاثیری نخواهد داشت. صدور قرارهای صدر این

ماده موجب توقف آثار تبعی حکم محکومیت اشخاص نمی باشد مگر آنکه به موجب رأی مجدد، آثار تبعی حکم منتفی گردد.

فصل دهم - سایر مقررات

ماده ۹۴ - جلوگیری از تمام یا بخشی از فعالیت حرفه‌ای یا ممانعت از استفاده از امتیازات حرفه‌ای مشتکی‌عنه، پیش از قطعیت رأی صادره و به صرف انتساب تخلف یا صدور رأی بدوی ممنوع است اما در صورت محکومیت قطعی مهندس ناظر از هر درجه در پرونده‌ای که بابت آن محکوم گردیده، ذینفع می‌تواند حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی، تقاضای تغییر مهندس ناظر مذکور را به سازمان استان تسلیم و سازمان استان موظف است حداکثر ظرف یک ماه نسبت به جایگزینی مهندس ناظر، اقدام نماید.

ماده ۹۵ - سازمان موظف است ظرف چهار ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌رسانیدگی، با نظر شورای کشور و جلب همکاری سازمان‌های استان، سامانه واحدی را در ارتباط با شوراهای انتظامی و با پیش‌بینی و ایجاد درگاه مستقل برای هر یک از شوراهای انتظامی راه‌اندازی نماید. این سامانه تحت مدیریت شورای کشور اداره شده و حداقل اطلاعات ذیل در آن ارائه خواهد شد :

الف - قانون، آیین‌نامه، مجموعه حاضر و سایر قوانین و مقررات مرتبط با موضوع.

ب - تشکیلات، نشانی و شماره تماس شوراها، به همراه معرفی اعضاء.

پ - پیوند به تارنماهای سایر مراجع و دستگاه‌های ذی‌ربط.

ت - آموزش آسان و قابل درک عمومی جهت چگونگی اقامه دعوی برای شهروندان.

ث - اطلاعات پژوهشی و علمی حقوقی، مهندسی و انتظامی.

ج - ارائه تحلیلی آمار و موضوعات پرونده‌های مطرح در شورا.

چ - ارائه برنامه‌ها و پیام‌های آموزشی با هدف آگاه‌سازی اعضای سازمان‌های نظام مهندسی و کاردانی و به منظور کاهش تخلفات انتظامی.

ماده ۹۶ - وزارت راه و شهرسازی در اجرای وظایف قانونی بر اقدامات شورا از حیث رعایت قانون، آیین‌نامه و آیین‌رسانیدگی، اجرای صحیح وظایف و نیز نحوه اجرای آرای انتظامی، نظارت عالیه دارد. اعمال این ماده باید بدون دخالت در ماهیت امر رسانیدگی، صدور رأی یا ایجاد تأخیر در فرایند رسانیدگی صورت پذیرد.

ماده ۹۷ - سازمان استان موظف است حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آئین رسیدگی، با راه‌اندازی سامانه مربوط و بهره‌گیری از دیگر ابزار موجود از جمله سامانه اطلاع‌رسانی پیامکی، امکان ثبت الکترونیکی شکایات، ابلاغ‌ها و اخذ مدارک و مستندات و لوابح را فراهم نموده به گونه‌ای که از مرحله ارائه شکوائیه تا مرحله ابلاغ رأی قطعی، نیازی به مراجعه طرفین پرونده جهت ارائه فیزیک لوابح، مدارک و مستندات نباشد.

این امر مانع درخواست شورا مبنی بر ارائه اصول اسناد و مدارک بارگذاری شده در سامانه مذکور، در موارد ضروری و در حین فرایند رسیدگی نمی‌باشد. امکان صدور رأی از طریق امضای الکترونیکی و همچنین امکان ارتباط شوراها به یکدیگر جهت ارسال سوابق پرونده‌ها نیز در سامانه مذکور باید پیش‌بینی و اجرایی گردد.

در این راستا کلیه مهندسان عضو سازمان استان موظفند نشانی اقامتگاه قانونی خود را ظرف سه ماه جهت بارگذاری در سامانه مذکور به سازمان استان اعلام نمایند.

ماده ۹۸ - عدم رعایت این آئین رسیدگی، برای اعضای مهندس شورا تخلف انتظامی محسوب می‌شود. در صورت تخلف سایر اشخاص مطابق قوانین و مقررات مربوط عمل می‌گردد.

ماده ۹۹ - در صورتی که مطابق احکام مقرر در این آئین رسیدگی، پرونده‌ای در شورای غیر صالح منجر به صدور رأی بدوی شده و تا قبل از ابلاغ این آئین رسیدگی، تجدیدنظر خواهی نسبت به رأی مذکور صورت پذیرفته لیکن منجر به صدور رأی قطعی نشده باشد، شورای کشور موظف است با اعلام هر یک از طرفین پرونده، صلاحیت مرجع بدوی را با این آئین رسیدگی تطبیق و در صورت صدور رأی از ناحیه شورای غیر صالح، ضمن نقض رأی صادره، پرونده را به شورای صالح برای رسیدگی ارسال نماید.

ماده ۱۰۰ - استناد به قانون آیین دادرسی کیفری و قانون آیین دادرسی مدنی در مواردی مجاز است که در این آئین رسیدگی به قوانین مذکور ارجاع شده باشد. تفسیر و رفع ابهام و هرگونه تغییر در این آئین رسیدگی مطابق قسمت اخیر ماده ۱۲۳ آیین‌نامه اجرایی مصوب ۱۳۷۵ به عهده وزیر راه و شهرسازی می‌باشد.

در موارد سکوت این آئین رسیدگی، مطابق قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن عمل خواهد شد.

این آئین رسیدگی در ماده ۱۰۰ و در تاریخ ۱۴۰۰/۳/۱ به تصویب وزیر راه و شهرسازی رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراست. /Kan/